

Nr 114.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer; given Stockholms slott den 28 januari 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—8:o hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1938.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler uppkomna frågor om pension åt i det följande angivna, i statens tjänst anställda personer och anför därvid:

1:o.

Portvakten och vaktmästaren vid svenska beskickningen i Paris Eugène Rhône. Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Rhône, som är fransk medborgare, är född den 20 december 1872 och således 65 år gammal; att han sedan den 1 augusti 1905 eller under mer än 32 år tjänstgjort såsom portvakt och vaktmästare vid svenska beskickningens i Paris fastighet vid Avenue Marceau;

samt att han under de senaste tio åren åtnjutit en avlöning av 3,300 kronor för år, varå ej utgått dyrtidstillägg, jämte förmån av fri bostad med gas, lyse och värme.

Sändebudet i Paris har gjort framställning om beredande av pension åt Rhône. Sändebudet har därvid framhållit, att Rhône's tjänsteåligganden inom beskickningen — i jämförelse med de göromål, som ålegat beskickningens övriga vaktmästarpersonal — varit av den art, att han syntes böra jämföras med en förste expeditionsvakt inom utrikesdepartementet.

Statskontoret har tillstyrkt utverkande av pension åt Rhône och därvid erinrat, att det i åtskilliga fall förekommit, att vaktmästarpersonal vid svenska beskickningar i utlandet blivit genom medverkan av riksdagen tillerkänd pension. Sålunda hade 1930 års riksdag (prop. nr 136, p. 11; bankoutsk. utl. nr 30, p. 26; riksd. skr. nr 369, p. 21) tillerkänt pension med 1,800 kronor för år (utan rätt till dyrtidstillägg) åt kanslivaktmästaren vid svenska beskickningen i Köpenhamn H. Hanell, vilken innehafte en anställningstid av 32 år, och 1931 års riksdag (prop. nr 50, p. 1; bankoutsk. utl. nr 27, p. 18; riksd. skr. nr 202, p. 13) beviljat pension med 1,500 kronor för år (likaledes utan rätt till dyrtidstillägg) åt kanslivaktmästaren vid svenska beskickningen i Berlin K. Greulach, vilken innehafte en tjänstetid av något över 25 år.

Under framhållande att omständigheterna i nu förevarande fall syntes — såväl i fråga om anställningstidens längd som beträffande avlöningsförmånernas storlek — i huvudsak likartade med dem, som legat till grund för 1930 års riksdags beslut om pension åt Hanell, har statskontoret föreslagit, att Rhône måtte komma i åtnjutande av pension till belopp av 1,800 kronor för år, utan rätt att härå uppbära dyrtidstillägg.

Även jag finner mig böra förorda, att pension utverkas åt Rhône. Pensionen synes mig böra bestämmas i enlighet med statskontorets förslag. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att portvakten och vaktmästaren vid svenska beskickningen i Paris Eugène Rhône må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,800 kronor, varå dock dyrtidstillägg ej skall utgå.

2:o.

Förra arbeterskan Elin Stenmark, född Abrahamsson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Stenmark är född den 21 april 1874 och således 63 år gammal;

att Stenmark under tiden 1 augusti 1913—16 april 1934 eller under omkring 20 år 8 månader för ekipagedepartementets vid Karlskrona örlogsvarv räkning utfört betingsarbete med redning av krullhår, nöthår och krollsplint;

att arbetet utförts å den inom varvets område belägna segelsömmarverkstaden mot ersättning enligt av chefen för örlogsvarvet fastställd taxa;

att några större uppehåll icke förekommit i arbetet och att detta utgjort Stenmarks huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla;

att Stenmarks arbetsinkomst vid örlogsvarvet åren 1920—1933 uppgått till i medeltal omkring 1,230 kronor för år;

att Stenmark under vissa tider efter upphörandet av förenämnda arbete åtnjutit understöd av fattigvården;

samt att Stenmark är gift men att mannen icke sedan omkring 25 år bidragit till familjens uppehälle.

Försvarsverkens civila personals förbund har i en till Kungl. Maj:t ställd, den 28 april 1937 dagtecknad skrift anhållit om utverkande av pension åt Stenmark.

Marinförvaltningen har — under erinran, att Stenmark icke vore berättigad till pension vare sig enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare eller enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst — hemställt, att pension måtte utverkas åt Stenmark till belopp av 528 kronor för år.

Statskontoret har i avgivet utlåtande anfört, att ämbetsverket icke ville motsätta sig framställning till riksdagen om pension åt Stenmark, därvid ämbetsverket ifrågasatt ett pensionsbelopp av 408 kronor.

I likhet med ämbetsverken finner jag mig kunna tillstyrka, att pension beredes Stenmark. I fråga om pensionsbeloppet biträder jag statskontorets förslag. Pensionen synes mig skäligen böra utgå från och med den 1 januari 1937. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra arbeterskan vid Karlskrona örlogsvarv Elin Stenmark, född Abrahamsson, må, räknat från och med den 1 januari 1937, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 408 kronor.

3:o.

Förre schaktmästaren Karl Johan Olofsson. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Olofsson är född den 9 november 1873 och således 64 år gammal;

att han under åren 1888—1896 varit anställd såsom arbetare vid statens järnvägsbyggnader;

att han under åren 1898—1900 under sammanlagt omkring 2 år 2 månader tjänstgjort såsom bromsare eller extra stationskarl vid statens järnvägar;

att han under tiden 28 maj 1901—20 juni 1905 eller alltså under något mer än 4 år varit anställd såsom fortifikationsarbetare vid Bodens fästningsbyggnad;

att han under tiden 1 juli 1911—31 mars 1930 eller således under 18 år 9 månader varit anställd såsom schaktmästare hos distriktsingenjör i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förutvarande distriktsorganisation och därvid haft den dagliga tillsynen vid och ledningen av förekommande statsunderstödda väg- och brobyggnadsarbeten;

att han under tiden 10 juni 1930—30 september 1937 eller under 7 år 3 månader 21 dagar varit anställd hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen såsom schaktmästare vid under styrelsens direkta ledning ställda vägbyggnader i Norrbottens län;

samt att hans avlöning under sistnämnda anställning utgått med 350 kronor för månad intill utgången av augusti månad 1934 och med 400 kronor för månad under tiden därefter.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt om utverkande av pension åt Olofsson till belopp av 1,600 kronor för år och därvid anfört, bland annat, följande:

Beträffande Olofssons tjänstgöring vid den förutvarande distriktsorganisationen vill styrelsen framhålla, att ehuru väl densamma icke kan anses såsom statstjänst i egentlig mening, tjänstgöringen dock synes böra få tillgodoräknas såsom tjänstår. Till stöd härför vill styrelsen erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 5 juni 1931 och den 10 oktober 1935 medgivit vissa biträdande vägingenjörer och en byråingenjör hos styrelsen rätt att för löneklassplacering få tillgodoräkna anställningstid hos distriktstjänstemän. Tillika må framhållas, att statskontoret genom beslut den 4 maj 1935 vid bestämmande av pension för viss distriktschef synes hava tillgodoräknat honom dylik anställningstid.

Olofsson torde författningsenligt endast vara berättigad till pension enligt bestämmelserna i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst. Styrelsen håller emellertid före, att den pension, som med tillämpning av nämnda bestämmelser kan tillerkännas Olofsson (högsta pension enligt denna kungörelse utgör 1,008 kronor), är alltför låg med hänsyn till den relativt höga löneställning han intagit ävensom med beaktande av arten av hans arbete, vilket under längre tid utgjorts av självständig arbetsledning. Styrelsen får därför föreslå, att Kungl. Maj:t genom framställning till riksdagen utverkar särskild pension åt Olofsson.

Enligt de »Allmänna normer för pensionering av vägdistriktens tekniska personal», som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen — jämlikt Kungl. Maj:ts brev till styrelsen den 16 april 1937 — fastställt den 14 maj samma år, må ålderspension vid minst 30 tjänstår utgå för schaktmästare med 2,700 kronor och för vägmästare med 3,100 kronor, dock att pension, därest befattningshavaren ej deltagit i pensioneringskostnaden — vilket är fallet beträffande Olofsson — skall minskas med en tredjedel. Styrelsen anser för sin del, att ifrågavarande normer lämpligen böra läggas till grund för bestämmandet av Olofssons pension. I så fall torde — med hänsyn till att någon anledning att tillerkänna Olofsson pension såsom för vägmästare icke synes föreligga och då dyrtidstillägg utgår å statliga pensioner — Olofssons pension böra bestämmas till förslagsvis 1,600 kronor för år.

Statskontoret har med hänsyn till föreliggande omständigheter samt i anslutning till den ståndpunkt, som av Kungl. Maj:t och riksdagen år 1936 in-

tagits vid behandling av ärenden rörande pensioner åt förre schaktmästaren vid statens arbetslöshetskommission E. P. Nestor och verkmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyggnadsarbeten A. Magnusson (prop. nr 196, p. 15 och 16; bankoutsk. utl. nr 51, p. 18 och 19; riksd. skr. nr 216), funnit sig böra tillstyrka, att Olofsson genom framställning till riksdagen komme i åtnjutande av pension av statsmedel. Beträffande pensionsbeloppet har ämbetsverket icke funnit anledning till erinran mot väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag.

På sätt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framhållit måste den pension, som skulle tillkomma Olofsson vid tillämpning av bestämmelserna i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585), anses alltför låg i förhållande till den av Olofsson åtnjutna avlöningen och i betraktande av de arbetsuppgifter, som åvilat honom. I anledning härav och då i förevarande fall i huvudsak föreligga enahanda förhållanden, som föranledde 1936 års riksdag att bevilja särskild pensionsförmån åt de i statskontorets utlåtande omförmälda anställningshavarna, tillstyrker jag, under åberopande av vad jag anfört vid anmälan inför Kungl. Maj:t av sistnämnda pensionsfrågor, att förslag förelägges riksdagen om beviljande åt Olofsson av en efter föreliggande omständigheter avvägd pension. Mot det av ämbetsverken härvid ifrågasatta pensionsbeloppet anser jag mig icke böra framställa erinran i annan mån än att detsamma för vinnande av delbarhet med tolv synes böra jämkas till 1,596 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre schaktmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens vägbyggnadsarbeten Karl Johan Olofsson må, räknat från och med den 1 oktober 1937, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,596 kronor.

4:o.

Kontrollören vid brännvinstillverkningen Mauritz Hobro. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Hobro är född den 23 maj 1868 och således 69 år gammal;

att han under tillverkningsåren 1914/1915—1927/1928 varit av kontrollstyrelsen anställd såsom kontrollör, tillsyningsman eller förste kontrollör vid den förutvarande sockerbeskattningen;

att han från och med tillverkningsåret 1918/1919 innehaft av kontrollstyrelsen meddelade förordnanden såsom kontrollör vid brännvinstillverkningen och i denna egenskap tjänstgjort vid olika sulfitbrännerier inom Gävle överkontrollörsdistrikt, senast vid Hammarby sulfitbränneri;

att hans tjänstgöring kommer att upphöra med utgången av nu löpande

tillverkningsår, enär han då uppnått den ålder — 70 år — vid vilken förlängt förordnande såsom kontrollör icke vidare meddelas av kontrollstyrelsen;

att hans tjänstgöring omfattat följande antal dagar, för tillverkningsår räknat, nämligen:

Tillverkningsår	Antal tjänstgöringsdagar			Summa per år	Tillverkningsår	Antal tjänstgöringsdagar			Summa per år
	vid sockerbeskattningen		vid brännvinstillverknin- gen			vid sockerbeskattningen		vid brännvinstillverknin- gen	
	förste kontrollör	kontrollör eller tillsyningsman				förste kontrollör	kontrollör eller tillsyningsman		
1914/1915	—	75	—	75	1927/1928	—	74	177	251
1915/1916	86	128	—	214	1928/1929	—	—	280	280
1916/1917	102	138	—	240	1929/1930	—	—	334	334
1917/1918	98	121	—	219	1930/1931	—	—	337	337
1918/1919	80	40	65	185	1931/1932	—	—	348	348
1919/1920	76	94	101	271	1932/1933	—	—	335	335
1920/1921	75	60	92	227	1933/1934	—	—	365	365
1921/1922	94	57	74	225	1934/1935	—	—	365	365
1922/1923	—	117	—	117	1935/1936	—	—	365	365
1923/1924	—	123	61	184	1936/1937	—	—	365	365
1924/1925	—	64	135	199	1937/1938	—	—	365	365
1925/1926	—	78	200	278				Summa	6,473
1926/1927	—	—	329	329					

att han sålunda vid utgången av tillverkningsåret 1937/1938 varit anställd såsom kontrolltjänsteman vid sockerbeskattningen och brännvinstillverknin-
gen under tillhoppa 24 tillverkningsår med en sammanlagd effektiv tjänstgöringstid av omkring 17 år 9 månader;

att han i ersättning för sitt arbete såsom brännvinskontrollör uppburit dagarvode, vilket till och med tillverkningsåret 1925/1926 utgjort 9 kronor samt under tiden därefter 9 kronor 50 öre jämte dyrtidstillägg;

samt att Hobro icke innehar annan anställning eller för sådan anställning åtnjuter pension.

Kontrollstyrelsen har hemställt om utverkande av pension åt Hobro till ett belopp av 1,884 kronor för år, att utgå från och med den 1 oktober 1938, och därvid anfört i huvudsak följande:

Då anställningen såsom kontrollör vid brännvinstillverknin-
gen utövas såsom bisyssla vid sidan av annan förvärvsverksamhet (detta gäller beträffande lantbruksbränneri) eller ock innehaves av tidigare från annan tjänst pensionerad befattningshavare, har anställningen såsom bränneri-
kontrollör icke ansetts vara av beskaffenhet att böra regelmässigt förenas

¹ Beräknat antal.

med pensionsrätt. Riksdagen har emellertid i vissa fall beviljat pension åt brännerikontrollörer. Sålunda tillerkändes kontrollören vid brännvinstillverkningen N. Adrian pension av 1923 års riksdag (prop. nr 68, p. 2; bankoutsk. utl. nr 17, p. 15 b; riksd. skr. nr 69, p. 14 b) och kontrollören vid brännvinstillverkningen C. E. Bäckman pension av 1936 års riksdag (prop. nr 196, p. 18; bankoutsk. utl. nr 51, p. 21; riksd. skr. nr 216). Adrian hade vid sin avgång ur tjänst varit förordnad såsom brännvinskontrollör under 34 tillverkningsår med en sammanlagd effektiv tjänstgöringstid av omkring 15 år. Bäckman kunde under en förordnandetid av 17 tillverkningsår tillgodoräkna en effektiv tjänstgöringstid av 14 år.

Däremot hava framställningar om pension från förutvarande brännerikontrollörer i vissa fall icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd. I dessa fall hade tjänstgöringstiden omfattat allenast en kortare tid varje år, och den effektiva tjänstgöringen hade för ingendera av de sökande uppgått till sammanlagt tio år.

Vid sin avgång från tjänsten kommer Hobro att ha varit inkallad i tjänstgöring under 24 tillverkningsår med en effektiv tjänstgöringstid av nära 18 år. Hobro torde således med hänsyn såväl till antalet tillverkningsår, varunder han varit inkallad, som till effektiva tjänstetidens längd med större skäl än såväl Adrian som Bäckman kunna ifrågakomma till pension. De avbrott i tjänstgöringen, som medfört ett minskat antal tjänstgöringsdagar under vissa år, ha berott på oregelbundenheter i tillverkningen å respektive områden. Hobro har alltifrån sin första anställning vid kontrollen oavbrutet stått till styrelsens förfogande och har icke innehaft annan anställning. Rörande de synpunkter, som enligt styrelsens mening böra läggas på frågan om beviljande av pension till dylik kontrolltjänsteman, tillåter sig styrelsen hänvisa till vad styrelsen härutinnan utförligt framhållit i sin framställning till Kungl. Maj:t rörande pension åt Bäckman.

Beträffande beräkningen av pensionsbeloppet har styrelsen ansett sig böra utgå från de regler, som tillämpats vid fastställandet av pension åt viss personal vid kontrollen över sockerbeskattningen vid omläggningen år 1922 av nämnda kontroll och vid kontrollens upphörande år 1929. Nämnda regler, vilka finnas återgivna i propositionen nr 111 (sid. 5 och 6) till 1929 års riksdag, inneburo bland annat, att pensionens belopp skulle avpassas efter tjänstårens antal, därvid varje år, varunder vederbörande innehaft förordnande, skulle räknas såsom helt tjänstår, under förutsättning, att tjänstgöringen omfattat minst nio månader av året, under det att vid kortare tjänstgöring endast den tid skulle tillgodoräknas, varunder tjänstgöring ägt rum. Pensionen bestämdes på det sätt, att för varje tjänstår tillgodoräknades visst belopp, som utgjorde för förste sockerkontrollör 90 kronor och för sockerkontrollör under viss förutsättning 60 kronor. Sistnämnda arvode hade beräknats med utgångspunkt från ett dagarvode av 8 kronor. För Bäckman har emellertid i egenskap av brännvinskontrollör gällt ett dagarvode av 9 kronor för tiden t. o. m. tillverkningsåret 1925/1926 samt 9 kronor 50 öre för tiden därefter, motsvarande — med utgångspunkt från nyss angivna i fråga om sockerkontrollör tillämpade beräkningsgrund — för pension beräkneliga årsbelopp av 67 kronor 50 öre ($= 90/80 \times 60$) respektive 71 kronor 25 öre ($= 95,80 \times 60$).

Summan av årsbeloppen, beräknade med tillämpning av nu antydda grunder, skulle således uppgå till 1,333 kronor 69 öre, vilket i nyreglerad pension skulle motsvara ett belopp av 1,884 kronor.

Statskontoret har i avgivet utlåtande anfört, att ämbetsverket icke hade något att erinra mot att åt Hobro utverkades pension av statsmedel samt att

ämbetsverket funne det av kontrollstyrelsen föreslagna beloppet, 1,884 kronor, väl avvägt.

Med biträdande av ämbetsverkens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att kontrollören vid brännvinstillverkningen Mauritz Hobro må från och med månaden näst efter den, varunder hans förordnande såsom kontrollör upphör, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,884 kronor.

5:o.

Städerskan Josefina Edqvist, född Danielsdotter. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Edqvist är född den 17 november 1868 och alltså 69 år gammal;

att hon sedan den 1 april 1920 eller under närmare 18 år varit anställd såsom städerska vid postkontoret Göteborg 7;

att städningsarbetet kräver en daglig arbetstid av 4 à 5 timmar;

att Edqvists ersättning för städningsarbetet utgått med omkring 1,100 kronor i medeltal för år under åren 1920—1925, med 960 kronor under vart och ett av åren 1926—1933, med 1,320 kronor under vart och ett av åren 1934 och 1935, med 1,580 kronor under år 1936 och med 1,680 kronor under år 1937;

samt att Edqvist, som är frånskild, försörjer sig uteslutande på den inkomst, hon erhåller från postverket.

Edqvist, som icke blivit underkastad bestämmelserna i tjänstepensionsreglementet för arbetare, kan ej heller komma i åtnjutande av pension enligt bestämmelserna i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär hon vid den tidpunkt, då hon uppnådde 60 års ålder, icke under sammanlagt 15 år innehåft sådan anställning i statens tjänst, som utgjort hennes huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla.

Generalpoststyrelsen har gjort framställning om beredande av pension åt Edqvist till belopp av 408 kronor för år.

Statskontoret har biträtt generalpoststyrelsens förslag.

Riksdagen har tidigare i ett flertal fall beviljat pension åt i statens tjänst anställda arbetare, vilka, i likhet med Edqvist, icke varit underkastade tjänstepensionsreglementet för arbetare och icke heller uppfyllt förutsättningarna för erhållande av pension enligt förenämnda kungörelse den 7 december 1934 (nr 585), ehuru de under en avsevärd tid — varav en del efter ikraftträdandet av nämnda bestämmelser — utfört arbete för statens räkning. Jag tillåter mig härvid även hänvisa till vad jag anfört vid framläggande för 1936 års riksdag av förslag i ett med det nu förevarande likartat ärende angående pension åt förra städerskan vid folkskoleseminariet i Linköping Carolina Sofia Nilsson (prop. nr 92, p. 13). I likhet med myndigheterna anser jag,

att även åt Edqvist bör utverkas pension genom framställning till riksdagen. Ämbetsverkens förslag i fråga om storleken av pensionen finner jag mig likaledes kunna biträda.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att städerskan vid postverket Josefina Edqvist, född Danielsdotter, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 408 kronor, att utgå av postmedel.

6:o.

Förra städerskan Edla Kristina Bååth, född Rask. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Bååth är född den 25 september 1866 och således 71 år gammal;

att hon åren 1921—1936 under sammanlagt mer än 15 år tjänstgjort såsom vagnstäderska vid statens järnvägar (Bollnäs);

att hennes dagliga arbetstid utgjort $7\frac{1}{2}$ timmar;

att hennes inkomst under de senaste tio åren utgjort i medeltal omkring 1,780 kronor för år;

samt att Bååth, som är änka sedan 40 år, äger en mindre stuga om ett rum och kök men för övrigt är medellös.

Bååth har i en den 10 mars 1937 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Järnvägsstyrelsen har, under erinran att Bååth författningsenligt icke vore berättigad till pension enligt gällande bestämmelser rörande pensionering av arbetare i statens tjänst, tillstyrkt utverkande av pension åt Bååth till belopp av 408 kronor för år.

Statskontoret har förklarat sig ej hava något att erinra mot beredande av pension åt Bååth i enlighet med järnvägsstyrelsens förslag.

Under hänvisning till vad jag anfört i det under föregående punkt upptagna, med det nu förevarande i princip likartade ärendet hemställer jag, att pension utverkas åt Bååth genom framställning till riksdagen. I likhet med myndigheterna anser jag ett pensionsbelopp av 408 kronor vara i föreliggande fall skäligt. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra vagnstäderskan vid statens järnvägar Edla Kristina Bååth, född Rask, må, räknat från och med den 1 januari 1937, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 408 kronor, att utgå av trafikmedel.

7:o.

Förra städerskan Anna Greta Ljungström, född Johansdotter. Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Ljungström, som är änka, är född den 14 januari 1870 och således 68 år gammal;

att hon under tiden 19 november 1919—28 februari 1937 eller omkring 17 år 3 månader varit anställd såsom rumstäderska vid statens järnvägar (Göteborg);

att arbetstiden intill utgången av januari månad 1920 utgjort 90 timmar i månaden, under tiden 1 februari 1920—31 oktober 1927 varierat mellan 120 och 160 timmar i månaden samt under tiden därefter uppgått till 210 timmar i månaden;

samt att hennes avlöning under tiden intill utgången av oktober månad 1927 utgått med växlande belopp, högst 150 kronor för månad, och under tiden därefter utgjort 200 kronor för månad.

Ljungström har hos Kungl. Maj:t i en den 18 mars 1937 dagtecknad skrift anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Järnvägsstyrelsen, som erinrat, att Ljungström författningsenligt icke kunde komma i åtnjutande av pension jämlikt gällande bestämmelser rörande pensionering av i statens tjänst anställda arbetare, har tillstyrkt utverkande av pension åt Ljungström, därvid styrelsen anfört, att pensionsbeloppet — med hänsyn till att Ljungströms arbetstid före november månad 1927 icke varit av normal omfattning — icke syntes böra bestämmas till högre belopp än förslagsvis 360 kronor för år.

Statskontoret har likaledes tillstyrkt pension åt Ljungström samt därvid uttalat, att pensionsbeloppet icke syntes böra fastställas till lägre belopp än 360 kronor för år.

Då i förevarande ärende föreligga i huvudsak enahanda förhållanden som i de under punkterna 5 och 6 i det föregående upptagna ärendena, vill jag förorda, att förslag förelägges riksdagen om pension åt Ljungström. Pensionen synes mig böra bestämmas till samma belopp som i nyss åsyftade fall eller alltså 408 kronor. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förra rumstäderskan vid statens järnvägar Anna Greta Ljungström, född Johansdotter, må, räknat från och med den 1 mars 1937, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 408 kronor, att utgå av trafikmedel.

8:o.

Gårdskarlen Peter Jönsson. Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Jönsson är född den 4 mars 1864 och således nära 74 år gammal; att han sedan januari månad 1920 eller under omkring 18 år varit anställd såsom gårdskarll vid Kolleberga skogsskola;

att han haft en daglig arbetstid, omfattande under vinterhalvåret 8 1/2 timmar och under sommarhalvåret 9 timmar;

samt att han uppburit en avlöning av 900 kronor för år, å vilket belopp dyrtidstillägg ej utgått.

Jönsson, som icke blivit underkastad bestämmelserna i tjänstepensionsreglementet för arbetare, kan icke heller komma i åtnjutande av pension enligt bestämmelserna i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär han vid den tidpunkt, då han uppnådde 60 års ålder, icke under sammanlagt 15 år innehaft sådan anställning i statens tjänst, som utgjort hans huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla.

Jönsson har i en till domänstyrelsen ingiven, av vederbörande överjägmästare och jägmästare tillstyrkt ansökning anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Domänstyrelsen, som visserligen funnit det i hög grad behjärtansvärt, om Jönsson kunde erhålla pension av statsmedel, har med hänsyn, bland annat, till den höga levnadsålder, vid vilken Jönsson vunnit anställning vid skolan, likväl ansett sig icke kunna tillstyrka bifall till den av Jönsson gjorda framställningen utan i stället hemställt, att gratifikation till belopp av 1,500 kronor måtte tillerkännas honom.

Statskontoret har anslutit sig till domänstyrelsens förslag, dock att gratifikation åt Jönsson enligt statskontorets förmenande icke syntes böra bestämmas till högre belopp än 1,000 kronor.

Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst rörande omfattningen av Jönssons arbete för skogsskolans räkning finner jag det obilligt, att Jönsson vid avgången skulle komma i åtnjutande allenast av en engångsgratifikation. I enlighet härmed och då förevarande fråga i princip är likartad med de i punkterna 5—7 omförmälda pensionsspörsmålen, tillstyrker jag, att pension utverkas åt Jönsson. Pensionsbeloppet synes mig böra bestämmas till 504 kronor för år.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att gårdskarlen vid Kolleberga skogsskola Peter Jönsson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 504 kronor, att utgå av statens domäners fond.

Vad departementschefen ovan under punkterna 1:o—8:o hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Borgström.